

Biddag 2015: “Jubeljaar”.

Orde van dienst:

GK 166: 1, 2

Gebed

Lezen: Leviticus 25: 1-38

Psalm 81: 1, 2, 8

Preek

GK 34

Gebed

Geloofsbelijdenis: GK 123: 1

Collecte

GK 145

Zegen.

Voor de Schriftlezing:

We lezen uit het boek Leviticus. Niet zo'n spannend Bijbelboek. Het staat vol met wetten.

Wetten voor de priesters, de reinheid, de offers en de tabernakel.

Leviticus. Voor Levi en de leviëten.

Wat wil God met al die wetten?

Ja, hij wil vooral leren, dat Hij heilig is.

Volmaakt anders dan de afgoden.

Want hij is een God, die niets te maken wil hebben met alles wat vuil is. Met zonden.

Hij wil het leven laten opbloeien.

En veel wetten, vooral de offerwetten, wijzen vooruit naar het offer van Jezus.

Ik heb een schets over Leviticus met de titel “Schaduwen van het Licht”.

En zo is het: in Leviticus werpt God de schaduwen vooruit.

Schaduwen van het licht. Van Jezus.

Preek:

Een paar woorden hoor je in deze tijd vaak terug.

Natuurlijk de woorden ‘Griekenland’, ‘bezuinigingen’ en ‘Islam’.

Maar ook woorden als “ecologische voetafdruk”.

Herkent u dat?

Weten jullie wat dat is, jongens en meisjes?

Dia.

Een ecologische voetafdruk?

Nou, dat is de voetafdruk, die je achterlaat op aarde door alles wat je gebruikt.

De belasting van jouw leven op het milieu.

Ieder leven kost energie: gas, elektriciteit, water, olie, metalen...

En ieder leven vervuult het milieu: uitlaatgassen, versleten kleren, oude mobieltjes, afval, CO2...

Als iedereen zou leven zoals wij in Nederland, dan zouden we wel twee of drie aardbollen nodig hebben voor ons voedsel, onze auto's, TV's.....

Daarnaast de werkdruk: veel mensen klagen over bezuinigingen en werkdruk. Over targets, die gehaald moeten worden met minder mensen. Leraren, makelaars, die zuchten onder steeds weer nieuwe regels.

Het leidt tot werkstress en dat geeft weer allerlei klachten.

Burn out, hartklachten, psychische klachten...

In die wereld lezen wij een document van zo'n 3000 jaar oud. Leviticus.

Over het sabbatsjaar en het jubel jaar.
Jaren waarin niet werd gezaaid en niet werd geoogst.
En dus ook geen handel.
Slaven worden vrijgelaten en land, dat je ooit moest verkopen, krijg je zomaar terug.

Stel je even voor: morgen wordt de economie een heel jaar stilgezet.
We eten van wat er nog in de supermarkten ligt en drinken uit de melkplassen.
Fabrieken sluiten. Geen vrachtwagens meer op de weg. Geen nieuws van de valutamarkten.
Koeien grazen onbezorgd in de wei.
En in de tweede kamer gaat het in dat jaar alleen over zorg, onderwijs, integratie van vreemdelingen, voedselbanken, ontwikkelingshulp...
Een heel jaar leven van wat God geeft.
Zou de wereld daar beter van worden?

Eigenlijk is het woord jubeljaar niet wat het is.
Bij jubeljaar denken wij aan een jaar lang jubelen.
Maar het woord jubeljaar is eigenlijk 'Jobeljaar'.
En de jobel is de ramshoorn, waar het jubeljaar mee begon. Bazuingeschal.
Aan de avond van de grote verzoendag werd de ramshoorn geblazen. De sjofar.
En daarmee werd het Jubeljaar aangekondigd.
Wat is het Jubeljaar?

Elke week heeft zeven dagen. De zevende dag is de rustdag. **Sabbat.** Dia.
Voor de joden de koningin van de dagen.
Voor ons is een rustdag heel gewoon.
We hebben er zelfs twee. Zaterdag en zondag.
En sommigen zelfs drie.
Maar in die tijd was dat anders. Iedereen, alle volken, werkten gewoon altijd.
En in Egypte heeft Israël geweten wat dat was: altijd maar doorploeteren.
Als Israël een sabbat, een dag om te rusten, krijgt, is dat dus een enorm geschenk.
Zes dagen werken en zeven dagen mogen leven!
Dat is nogal wat in een wereld vol dagloners.
Daarnaast gaf God ook nog eens een sabbatsjaar.

Ieder zevende jaar is een **sabbatsjaar**. Een jaar van rust. Voor het land en dus voor de mensen. Zelfs voor de slaven, de vreemdelingen en voor de dieren.
Een heel jaar rust en vrijheid. Een jaar zonder geploeter. Wat mooi! Een heel jaar vakantie!
Tot rust komen.

Zo'n sabbatsjaar is dus nog mooier, maar vraagt ook nog meer geloof. Want een dag je werk laten rusten in de hoop, dat je morgen wel te eten hebt, is één ding.
Je werk en je land een jaar laten rusten, dat is nog wel even wat anders. En dan toch geloven, dat je genoeg zult hebben om van te leven.
Wat een les voor ons in het Europa van de 21e eeuw. Waar alles draait om plannen, produktie, carrièresprongen, winstdeling, aandelen... een les in vertrouwen.
U voelt wel: dat zet ook een enorme rem op het "steeds meer"!
Het is heel bijzonder, dat wij hier vanavond in de kerk zitten en onze handen vouwen!

En het zevende sabbatsjaar was een **jubeljaar**.
Een sabbatsjaar in het kwadraat.
Ook weer een jaar van rust. Van Thuiskomen. Van vrijlating.
Een jaar van het welbehagen van de HERE, waarbij wordt uitgekeken naar de volkomen verlossing van de schepping.
Wat een geweldige middel tegen werkdruk en werkstress.

Tegen burn-out en armoede.

Het jubeljaar begon op Grote Verzoendag.

Dat is natuurlijk niet toevallig.

Want dit is de dag, dat God verzoening geeft. Dag van kwijschelding van schuld.

De priester mag de zonden van het volk op de twee bokken leggen.

De ene bok wordt met al die zonden en al het kwaad de woestijn ingestuurd.

Retour duivel.

De andere bok wordt geslacht en geofferd. Het bloed wordt op het verzoendeksel op de ark gesprengd.

Verzoendag. God vergeeft en maakt een nieuw begin met zijn volk.

Hij slaat de bladzij om.

Want zonde, egoïsme, verbreekt de band met God. Breekt de band tussen mensen. Zonde maakt zijn schepping stuk. Daarom kan God zonde niet laten bestaan.

Dat laat God zien op Grote Verzoendag.

Op een dag van kwijschelding, volgt een heel jaar van kwijschelding.

Wat hield het in?

Heel veel.

En vooral heel veel moois: een jaar van kwijschelding van schuld. Van bevrijding.

Dat herkennen mensen wel: als je echt in de schulden zit, dan drukt dat op je.

Er hangt een donkere wolk boven je leven.

Je kunt niets. Geen vakantie, niets extra's voor de kinderen. Je moet je huis misschien wel verkopen en dan...

Bevrijding van schuld is als de zon die doorkomt.

Als je door fouten of tegenslag je grond hebt moeten verkopen, dan kreeg je die in het jubeljaar weer terug.

Als je jezelf hebt moeten verkopen om schulden te kunnen betalen en je dus in feite slaaf was, dan kreeg je in het jubeljaar je vrijheid weer terug.

Waarom wil de HERE dit zo? Is dit wel redelijk?

We zitten al erg zuinig te kijken als Griekenland kwijschelding dreigt te krijgen!.

Ja.

Want het land Kanaan is van God. Zoals heel de wereld van God is.

Wij mogen er gebruik van maken.

Eigenlijk brengt God zijn volk terug naar de beginsituatie. Toen het volk het beloofde land binnenkwam en de HERE het beloofde land eerlijk verdeelde. Iedere stam, iedere familie, kreeg een deel van het land. Een akker, waterput, olijfboom, wijnrank.

Wij zouden zeggen: de HERE reset de samenleving.

Zoals je je computer kunt resetten als hij vastgelopen is of vervuild door allerlei virussen en spam.

Daarnaast: jouw land is je middel van bestaan! En dus jouw vrijheid.

Je hoefde niet in dienst van een ander te werken. Je had je eigen bedrijfje. Je was vrij. En als je toch gedwongen was om je land te verkopen en dus bij een ander te gaan werken, dan kreeg je in het jubeljaar alles weer terug.

Zo behield je je vrijheid.

En niet alleen Gods kinderen deelden in deze bevrijding. Ook de vreemdelingen.

Vreemdelingen: heeft bij ons een negatieve klank gekregen. "Vreemdelingen geven alleen maar problemen", denken we.

Maar dat was in Israël niet zo.

Vreemdelingen waren eerder gasten.

Gasten, die je bescherming biedt. Die je eert.
Omdat ze kwetsbaar zijn: in een vreemd land ben je afhankelijk.
Zo zijn wij ook vreemdelingen: we genieten van wat God ons in deze wereld geeft.
Maar we zitten er niet aan vast.
We zijn onderweg naar de grote bevrijding.
Dat leren we van Jezus.

Jezus preekte op een sabbat in Nazareth.
Hij is in de synagoge, loopt naar voren en gaat zitten.
Hij krijgt de rol van Jesaja. Hij rolt de boekrol open en leest Jesaja 61:
*“De Geest van God, de HEER, rust op mij,
Want de HEER heeft mij gezalft.
Om aan armen het goede nieuws te brengen
Heeft Hij mij gezonden,
Om aan verslagenen van hart hoop te bieden,
Om aan gevangenen hun vrijlating bekend te maken
en aan geketenden hun bevrijding,
om een genadejaar van de HEER uit te roepen
en een dag van wraak voor onze God,
om allen die treuren te troosten,
om aan Sions treurenden te schenken
een kroon op hun hoofd in plaats van stof,
vreugdeolie in plaats van een rouwgewaad,
feestkledij in plaats van verslagenheid.”*

Dia.

Dan rolt Jezus de boekrol weer op, geeft hem terug en zegt: “Deze woorden gaan vandaag in vervulling”.

Jezus gaat de wereld verlossen van de zonde en de gebrokenheid. Er komt volledige verzoening en een eeuwig jubeljaar. Jaar van vrijheid en liefde.

Zo is de biddag van vandaag opgenomen in de grote bevrijding die komen zal.

We bidden om zegen. Om een goede oogst.

Maar ook om rust en bevrijding van werkdruk.

We bidden voor de schepping, de dieren, de vreemdelingen.

We bidden om tevredenheid en bevrijding van het altijd maar meer willen.

Bevrijding van egoïsme.

We bidden om de nieuwe schepping.

Want de sabbat, het sabbatsjaar en het jubeljaar wezen vooruit naar de tijd van de volkomen bevrijding.

Amen.